

АТОМНИК

України

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

№4 (1153) 22 лютого 2024 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ЮРИДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Фахівці Атомпрофспілки розповідають про нюанси щодо відпусток під час воєнного стану

сторінка 2

В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Голова профкому ДСП ЧАЕС Богдан Сердюк про вахтовий метод роботи і життя біля саркофага

сторінка 2

ТАЛАНТИ АТОМНИКІВ

Як провідний інженер-програміст ПАЕС створив 500 дивовижних різьблених з дерева барельєфів

сторінка 4

В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Андрій ТИМЧУК: «Зона відчуження може і повинна бути зоною відродження»

Майже півроку у Державному агентстві України з управління зоною відчуження (ДАЗВ) виконувачем обов'язків керівника Агентства є Андрій Тимчук. В інтерв'ю газети «Атомник України» він розповів, як живе Чорнобильська зона в умовах воєнного стану, які проблеми і завдання вирішують підприємства, про майбутнє Зони і стосунки з профспілкою.

РУХАТИСЯ РАЗОМ В ОДНОМУ НАПРЯМКУ

Соціальний діалог між ДАЗВ та Атомпрофспілкою пробудився від дворічної летаргії півроку тому. А наприкінці минулого року вперше за цей час було проведено спільну зустріч фахівців Агентства і Профспілки для підбиття підсумків виконання Галузевої угоди. Й уперше підбиття підсумків відбувалось у такому широкому форматі — у засіданні взяли участь усі керівники підприємств Зони за запрошенням керівництва ДАЗВ.

— ДАЗВ — це центральний орган виконавчої влади, який управляє роботою державних чорнобильських підприємств, а також підприємствами та установами поза межами Зони

відчуження, які відповідають за поводження з радіоактивними відходами, — розповідає Андрій Тимчук. — У саму господарську діяльність ми не втручаємося, підприємства проводять її самостійно, але ми на верхньому рівні забезпечуємо реалізацію державної політики у сфері управління Зоною відчуження та поводження з радіоактивними відходами. І я вважаю, діалог повинен бути постійним: між нами і керівниками підприємств, між керівниками підприємств і працівниками, тобто профспілкою. А якщо ми говоримо про діалог у розрізі виконання Галузевої угоди, тут мають бути представлені думки всіх з так званих сторін соціального діалогу. Тому я запросив керівників підприємств.

На тому засіданні ми дуже детально пройшлися по кожному пункту Угоди. Невиконання деяких має свої об'єктивні причини. Позитивним є те, що всі учасники засідання виявили розуміння: виконувати домовленості треба. І співпраця потрібна, якщо ми рухаємося в одному напрямку — досягнення кращого результату.

Закінчення на 2-й стор.

МІЖНАРОДНИЙ СЕМІНАР

Захист прав працівників під час зеленого переходу

Навчання на таку тему, організоване Європейським профспілковим інститутом та Незалежною профспілкою Польщі Solidarność, відбулося 14-16 лютого у Брюсселі (Бельгія). На заході були присутні представники Польщі, Фінляндії, Швеції, Угорщини, Німеччини, Болгарії та Литви. Від України в заході участь взяли Сергій Снітков, заступник Голови Атомпрофспілки, та Пруднікова Анастасія, міжнародна консультантка Укрелектропрофспілки.

Тренерами семінару були Френклін Кімбімбі, секретар з питань освіти Європейського профспілкового інституту, та Агнешка Рибчинська, консультантка з питань проєктної діяльності Не-

залежної профспілки Польщі Solidarność. У першому дні семінару також брав участь Людовік Воет, конфедеральний секретар Європейської конфедерації профспілок, який розповів про погляди та вимоги ЄКП щодо зеленого переходу та Зеленої угоди ЄС.

Три дні тренінгу були насичені груповими дискусіями та обговореннями. У перший день у групах учасники розмірковували над питаннями: які права робітників та профспілок під ризиком під час переходу та які виклики постають перед робітниками на рівні робочого місця. Наступного дня учасники ознайомилися з реальним прикладом зеленого переходу на підприємстві, презентованим Анджеем Грабські

з Незалежної профспілки Польщі Solidarność. Й одразу мали можливість попрацювати над уявними кейсами в групах за методом «backcasting», що допомогло розвинути навички стратегічного бачення зеленого переходу та визначити соціальну відповідальність профспілок.

У заключний день учасники змогли розробити план конкретних дій для захисту та підсилення прав робітників під час переходу у короткостроковій перспективі. Дискусії завжди були активними, насиченими та різноманітними завдяки тому, що об'єднували учасників з різних країн та галузей. Це дозволило розширити бачення зеленого переходу та виробити алгоритми захисту прав робітників під час цього процесу.

ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНІ

Шлях упродовж життя: від солі до урану

Жорстока війна змусила мільйони українців залишити свої рідні домівки та шукати прихисток в інших місцях. Близько 6000 вимушених переселенців протягом двох років прибули до Жовтих Вод. Серед них — соледарці Вікторія Губанова та Ігор Малахов, які нині працюють у сторожовій охороні служби фізичного захисту ДП «СхідГЗК». Спеціально для «Атомника України» працівники пресслужби «СхідГЗК» поспілкувалися з Вікторією і записали її розповідь.

ДИВОМ УЦІЛІЛІ

...Серпень 2022 року. Околиця Соледара. Починається черговий обстріл. Вікторія та Ігор укотре стрімко спускаються у підвал та тривожно прислухаються до навколишніх звуків. Раптом чують десь зовсім поряд потужний вибух такої сили, що шлакоблочні стіни погребу починають дрижати, немов желе... Коли обстріл закінчується, з'ясується, що за три будинки від них влучила авіабомба. Подружжя розуміє: якби вибухнуло на кілька метрів ближче, то вибратися з погреба вони б уже не змогли. Саме в цей момент Вікторія

та Ігор остаточно вирішили — треба терміново виїжджати. Хоча душа боліла від того, що доведеться залишити рідний приватний будиночок на околиці Соледара з присадибною ділянкою, що дарувала дбайливим господарям щедрі врожаї, та вирушити у невідомість...

ЛЕГЕНДАРНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Цю історію розповіла Вікторія, творча людина, авторка багатьох галузевих статей.

Закінчення на 2-й стор.

У СФЕРІ ВПЛИВУ АТОМПРОФСПІЛКИ
ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІДПРИЄМСТВА
МІНЕНЕРГО УКРАЇНИ,
МІНПРИРОДИ, МІНОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ТОЩО

ЮРИДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Які права та обмеження має працівник щодо відпустки під час воєнного стану?

Останнім часом, у зв'язку з численними змінами до законодавства про відпустки, виникає низка запитань щодо застосування тієї чи іншої норми. Так, з 24 грудня 2023 року оновлено норми ст. 12 Закону України від 15.03.2022 №2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» в частині обмежень у наданні відпусток.

Під час дії воєнного стану роботодавець може надати працівникам щорічну основну відпустку за поточний робочий рік тривалістю тільки 24 календарні дні. Тобто, наприклад, якщо працівник має право на 28 календарних днів щорічної основної відпустки, то роботодавець в односторонньому порядку може прийняти рішення й надати такому працівнику щорічну основну відпустку за поточний робочий рік виключно тривалістю 24 календарні дні. Ця норма існувала й до останніх оновлень. Проте з 24 грудня 2023 року до неї додано суттєві зміни. За рішенням роботодавця ось ці 4 календарних дні щорічної основної відпустки, які надаються понад 24, можуть бути надані працівнику, але без збереження зарплати.

Якщо у вас виникають питання правового характеру, звертайтеся за консультацією до фахівців відділу колективно-договірної та правової роботи Атомпрофспілки, пишіть на мейл: kor@union.kiev.ua

Інша нова норма у цій же ст.12 Закону дозволяє роботодавцю інші оплачувані відпустки (наприклад, щорічну додаткову відпустку за ненормований робочий день чи соціальну відпустку на дітей) під час дії воєнного стану надавати без збереження зарплати.

Нові норми не однозначні й викликають запитання стосовно їх реалізації. Проте з'явилися перші роз'яснення Мінекономіки (лист від 28.01.2024 №4706-05/6893-09) з цього приводу.

Мінекономіка підкреслює, що змінами передбачається право, а не обов'язок роботодавця застосовувати обмеження зі ст.12 Закону №2136. Тому працівникам, які мають право на такі оплачувані відпустки, їх за рішенням роботодавця може бути надано у період воєнного стану.

Далі Мінекономіки вказує, що у разі прийняття рішення роботодавцем щодо надання без збереження зарплати невикористаної оплачуваної відпустки у роботодавця має бути обґрунтування щодо необхідності надання цих відпусток без збереження зарплати та документальне підтвердження настання обставин, що спричинили таку необхідність.

Ще один цікавий висновок Мінекономіки: норми щодо надання оплачуваних відпусток «без збереження зарплати» можуть бути застосовані лише до відпусток, на які працівник набув права після 24 грудня 2023 року — дня набрання чинності відповідними змінами. Наприклад, соціальна відпустка на дітей, право на яку виникло лише у 2024 році, може бути надана «без збереження зарплати».

В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Андрій Тимчук: «Зона відчуження може і повинна бути зоною відродження»

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

НЕОБІЗНАНІСТЬ НАРОДНИХ ОБРАНЦІВ

Проблеми державних чорнобильських підприємств «хронічні» через хронічне недофінансування потреб. Тобто існує невідповідність ресурсів, які виділяються для реалізації поставлених задач, як зазначає Андрій Тимчук. Унаслідок великих втрат під час російської окупації проблеми ще більш загострилися, підприємства потребують фінансової підтримки для закупівлі засобів і обладнання. Для цього необхідні відповідні державні рішення.

Та, на жаль, у народних обранців бракує розуміння проблем Зони. Андрій Тимчук навів приклад розгляду в Комітеті ВР законопроекту 10217. Один із його пунктів стосується Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, який під час російської окупації дуже постраждав: тисячі гектарів території були охоплені пожежами, близько 30% заміновано, у тому числі дистанційно. А у планах Агентства не просто втягти його з проблем, а й розвивати.

Заповідник є землекористувачем майже 85% території Чорнобильської зони, — розповідає Андрій Олександрович. — Це унікальний об'єкт, єдиний у природно-заповідному фонді України, який створено на території зі спеціальним статусом. Створювався він з метою збереження природи Полісся, але головне — забезпечення бар'єрної функції. Запобігання виносу радіонуклідів залишається основним завданням Зони відчуження.

Ми запропонували 1 відсоток коштів від будівництва ЦСВЯП спрямовувати на забезпечення заповідника. Кошти також потрібні для запобігання та боротьби з пожежами. Ольга Василівська-Смаглюк, народна депутатка від зокрема «чорнобильських» територій, виступила категорично проти, заявила, що потрібно «шукати внутрішні ресурси». Але ж основні статті державного фінансування витрат чорнобильських підприємств — це заробітна плата та енергоносії, а рівень заробітної плати в середньому у Зоні не більше 19 000 гривень з урахуванням доплат за особливо шкідливі умови праці!

Андрій Тимчук розповів також про зарплатні проблеми на ДСП «Північна Пуща».

— Торік ми надіслали відповідне звернення до Міндовкілля з проханням виділити додаткові кошти для цього підприємства. Міністерство теж не «однорідна» організація, і не буду персоналізувати, хто був «каменем» на шляху досягнення позитивного рішення. Та ми дякуємо міністру

Богдан Сердюк: «Важко жити біля саркофага»

Чорнобильська АЕС налагоджує свою роботу, проте величезна кількість проблем потребує вирішення. Серед першочергових — будівництво житла для вахтового персоналу. Через руйнування під час російської окупації мостів через Дніпро та Прип'ять атомна електростанція відрізана від міста-супутника Славутича, де мешкає основний персонал. Раніше працівники ЧАЕС могли за годину дістатися до місця роботи. Наразі окружний шлях займає 6-8 годин. Довелося перейти на вахтовий метод.

ВОЄННІ РЕАЛІЇ

— Люди стомилися від цього режиму роботи, — розповідає голова профкому ДСП ЧАЕС Богдан Сердюк. — Психологічно важко жити біля саркофага. Якби, наприклад, місця відпочинку були організовані хоча б у місті Чорнобилі, було б легше. Церква, річка, магазини, міський простір, є де прогулятися, до атомної електростанції 18 км.

Зараз на вахті працівники мешкають у місцях тимчасового відпочинку на об'єктах навколо ЧАЕС — відновлених будівлях, законсервованих після завершення великих проектів. Це у прямій видимості від станції, можна й пішки дійти, до 1,5 км. А найближчі за 500 м від об'єкта «Укриття».

Оперативний персонал — це 80 осіб, які працюють за графіком 10/10 (10 днів на відпочинок, решта — робочі, у тому числі один день на заїзд,

Андрій Олександрович Тимчук на керівних посадах у державній службі з 2005 року (Харківська, Дніпропетровська ОДА). 10 років із них — у сфері екології. Із квітня 2023 р. — перший заступник голови ДАЗВ, згодом — в. о. керівника ДАЗВ.

за відповідні доручення і бажання допомоги. По «Північній Пущі» реалізується план «Б», який протягом кварталу вирішить проблеми заборгованостей. Якимось ми «вирулили» і з недопущенням зарплатних заборгованостей на інших підприємствах. На мій погляд, завдяки ручному керуванню цих процесів, якісній підготовці документів і тісній співпраці задіяних у цьому структур.

ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ ВІДНОВЛЮЄТЬСЯ

Війна не змінила стратегічні плани України перетворити Зону відчуження на Зону відродження. Деякі проекти поставили на паузу, але плани не були, плани є, як зазначає Андрій Тимчук.

— Після деокупації Зони відчуження був створений План відновлення та розвитку: 9 напрямів та 36 проектів. Цей план передбачає відновлення в Зоні всіх ключових функцій та матеріальної бази, радіаційного моніторингу і лабораторій.

Сьогодні ведеться результативна робота з іноземними партнерами — Єврокомісією, Департаментом енергетики США, ЄБРР, Великою Британією, Норвегією та іншими країнами. Уже укладено договори і грантові угоди, отримано обладнання на сотні мільйонів гривень, щоб від-

новити передусім розграбоване та знищене росіянами під час окупації.

Першочергові проекти — це радіаційний моніторинг, безпека на майданчику ЧАЕС, фіззахист об'єктів, придбання техніки для запобігання пожежам, обладнання для СВЯП-2 тощо.

Це також проекти поліпшення житлових умов для вахтових працівників ЧАЕС. Зараз обговорюється декілька концепцій: ремонт тих будівель, які є на базі підприємств ДАЗВ, або будівництво модульних будинків. Або комбіновано: і ремонт, і модульні спорудження. Заступник голови ДАЗВ Максим Шевчук виїжджав з іноземними партнерами оглянути можливі майданчики для модульних будинків, адже має бути відповідна інфраструктура, енергомережі.

Попри військовий стан ми реалізуємо великі інфраструктурні проекти. Так, укладено Меморандум з німецькою міжнародною компанією «NOTUS ENERGY» щодо побудови у Зоні відчуження вітрового парку, який дозволить підвищити виробництво електроенергії в енергодефіцитному регіоні. Будуть реалізовані й інші плани. Тому я вважаю: Зона відчуження може бути і повинна бути зоною відродження.

ВЕЛИКІ ПЛАНИ — РЕАЛЬНІ

Сьогодні Україна за підтримки Єврокомісії створює єдину автоматизовану систему радіаційного моніторингу. Поки що спостереження за радіаційною обстановкою в Україні здійснюють окремі організації: Укргідрометцентр, ДАЗВ, «Енергоатом», Державне космічне агентство, Національна академія наук тощо. Війна засвідчила, що є гостра необхідність створення єдиної системи радіаційного моніторингу.

— Зважаючи на наявні компетенції та досвід, ДАЗВ може та повинно бути оператором цієї єдиної системи, — зазначає Андрій Тимчук. — Іноземні партнери з JSO (Спільний офіс підтримки, створений і фінансується ЄС для просування ефектної культури ядерної безпеки в Україні. — Ред.) нас у цьому питанні підтримують. Державне спеціалізоване підприємство «Екоцентр», яке здійснює радіаційний контроль у Чорнобильській зоні відчуження, має потужний функціонал. Його бажано розширити до рівня всієї країни: повноваження підприємства і цільові програми, з яких воно фінансується. Нас очікує велика нормативно-законодавча робота. Треба рухатися вперед. Позитивні результати реалізації такого рішення очевидні: якщо ми розуміємо загальну ситуацію, ми краще можемо прогнозувати наслідки і швидше реагувати на події.

Лілія СОКОЛОВА

Далі тривала процедура погодження паспортів бюджетних програм, через яку в лютому-березні завжди були затримки виплати зарплати. Цей рік ми вперше пройшли чітко без затримок.

Наприкінці 2023-го нам повідомили, що не виплачуватимуть матеріальну допомогу на оздоровлення, бо немає коштів. Та після звернень профспілки (такі виплати передбачені Галузевою угодою) кошти, хоч і не в повному обсязі, було виплачено. Це наша маленька перемога.

Є покращення 2023 року: біля місць відпочинку запрацював торговельний вагончик. Власними силами зроблено освітлення пішохідних доріжок. Благодійники через профком надали пральні машини та праски.

Співробітники МАГАТЕ вирішили подарувати кілька ортопедичних матраців... Принципові зрушення відбудуться, коли відновиться зруйнована інфраструктура. Це, думаю, стане можливим, коли закінчиться війна, коли ми переможемо.

Слава СТАНІНА

Одночасно на вахті перебуває приблизно 500 працівників

один день на виїзд). Інший — денний персонал, це понад 400 людей — працює за графіком 13/10.

Щодо мирного минулого, умови для відпочинку погіршилися, а навантаження зросло — люди працюють по 10 годин на день. За роботу в таких умовах працівники сподівалися на гідне збільшення зарплати, але воно не виправдало очікувань. Тому не кожен витримує. За минулий рік чисельність працюючих зменшилася на 134 людини. У 2022 році — на 181. Тобто за два роки відбулося скорочення кількості працюючих на 12%. Станом на 1.01.2024 чисельність персоналу підприємства становить 2385 осіб. З них приблизно 120 перебувають у лавах ЗСУ. Ще з 36 (тими, хто виїхав за кордон) призупинено трудові договори. Тож відчувається певний кадровий голод.

ХОРОШІ НОВИНИ

Є й позитивні зрушення. Перші 45 днів року ЧАЕС фінансується за кошти минулорічних показників.

ЧАЕС: ЛІКВІДАТОРИ

«Спочатку не до кінця підозрював масштаби катастрофи»

Микола Мячков працює в атомній енергетиці понад 37 років, має багатий досвід й авторитет професіонала. А розпочинав свій трудовий шлях у будівельно-монтажній організації «Південтеплоенергомонтаж». У той час йшли передпускові роботи на 3-му енергоблоці.

ПОЧАТОК ПРОФЕСІЙНОГО ШЛЯХУ

Роботи на добудові 3-го енергоблока РАЕС для молодого працівника видалися новим та загадком цікавим досвідом. Каже, вчився працювати, а освоїтися допомагали старші колеги — Володимир Швець, Іван Козачук, Іван Райгуцький.

«Коли прийшов з армії, приїхав у гості до товариша Володимира Демидюка. Подав свою кандидатуру на працевлаштування у ПТЕМ. Такі

лишився у Вараші. Спочатку працював позмінно на будівництві 3-го блока. У той час завершувався монтаж корпусу реактора, він був майже готовий. Пам'ятаю перше завдання: бригадир показав мені, як спуститися в корпус реактора з центрального залу, щоб прибрати там інструмент, зачистити стики шліфувальною машинкою та виконати деякі монтажні роботи», — пригадує Микола Борисович.

РОБОТА, ЯК ВЕЛИКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Згодом пан Микола перейшов працювати в Дирекцію (на Рівненську АЕС. — Авт.), у цех централізованого ремонту. Нині ж трудиться на дільниці з ремонту, реконструкції устаткування, очищення поверхонь нагріву. Виконує з коле-

гами гідроочищення та ремонт теплообмінного обладнання. «Очищаємо обладнання водою під великим тиском, адже окремі елементи забиваються мулом, карбонатом тощо, — розповідає ремонтник. — Завдання завжди є, позаяк деяке теплообмінне обладнання не лише в ППР виводиться на ремонт, а й під час роботи блока».

Начальник дільниці Павло Ліщук відгукується про атомника, як про висококваліфікованого спеціаліста. Він усі здобуті протягом трудового шляху знання з великою відповідальністю передає молодим колегам, допомагає їм освоїтися та стати першокласними спеціалістами. Нещодавно Миколу Борисовича за добросовісне виконання трудових обов'язків нагороджено Грамотою НАЕК «Енергоатом».

ЛІКВІДАЦІЯ НАСЛІДКІВ АВАРІЇ НА ЧАЕС

Довелось Миколі Мячкову побувати й на ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. На початку липня 1986 року молодий атомник поїхав від ПТЕМ у зону чорнобильського лиха. Там працювали сотні людей. Їхня бригада налічувала близько 20 осіб. Поселились у селі Ковшилівка. Їм видали засоби індивідуального захисту, спеціальні костюми. Спершу добиралися до електростанції «чистими» автобусами. У Чорнобилі пересідали в «брудний».

Працювали чоловіки по дозв'язках не більше 5-7 хвилин. Обов'язково замірявся фон на місці проведення газорізальних робіт. Демонтували ліквідатори металокопії машзалу між 3-м та 4-м енергоблоками, від'єднували трубопроводи від 4-го блока, аби звільнити місце для будови капітальної стіни саркофага над зруйнованим блоком. Також і на території ЧАЕС бригада Миколи Борисовича ззовні демонтувала трубопроводи, а добиралися до робочого місця на військовій бронетехніці, бо скрізь «фонило».

«Працювали ми разом з Юрієм Трифоном, Іваном Козачуком, Василем Гуті, Сергієм Чилієм, Віктором Фомінім, Іваном Райгуцьким, Юрієм Сичевським, Володимиром Мамчичем. Чесно, не до кінця підозрював масштаби катастрофи, коли їхав. Пам'ятаю, як вперше побачив зруйнований

Фото Надії ТИМОФЕЄНКО та з архіву Миколи МЯЧКОВА
Ліквідатори аварії на ЧАЕС. Фото 2008 року.
Верхній ряд (зліва направо): Леонтій МУЛЯР, Сергій ЧИЛІЙ, Володимир ФЕСЬКОВ, Федір СТЕПАНЮК, Микола БРОЙ. Нижній ряд: Володимир ШВЕЦЬ, Микола МЯЧКОВ

енергоблок Чорнобильської АЕС — охопило відчуття тривоги...

На вигляд усе, як після війни. Під час робіт побував біля зруйнованого блока за 100 метрів. Сьогодні думаєш про це і розумієш, що тоді хто як не мав там бути...», — каже Микола Борисович.

Перша вахта пана Миколи на ліквідації наслідків аварії тривала місяць. Згодом у чоловіка було ще декілька вахт.

Тетяна ДУКАЧ

ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНІ

Шлях упродовж життя: від солі до урану

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Вона до початку повномасштабного вторгнення працювала у відділі комунікацій, зв'язку з громадськістю та інформатизації ДП «Артемсіль».

Це легендарне підприємство — одне з найбільших у Європі в соляній промисловості. Воно успішно видобувало та переробляло сіль, щоб забезпечити не тільки українських споживачів та підприємства кам'яною сіллю, а ще й споживачів 15 країн. Зародження Артемівського родовища кам'яної солі почалося понад 220 мільйонів років тому! Сіль поступово викристалізувалася на дні затоки Пермського моря.

З НАТХНЕННЯМ У РОБОТІ

Робота у невеличкому творчому колективі відділу приносила Вікторії задоволення та мотивацію до постійного саморозвитку, підвищення кваліфікації та розширення сфери діяльності. Енергійна креативна жінка має досвід роботи журналістом, фотографом, відеооператором, сценаристом, монтажером, дизайнером. Її діяльність була пов'язана з випуском корпоративної газети «Соляник», розробкою макетів брендової та сувенірної продукції. Багато років наша співрозмовниця мріяла про створення екскурсійних маршрутів на ДП «Артемсіль» і була щасливою, коли вони запрацювали. То була заслуга багатьох креативних соляників підприємства.

— Підземний соляний світ наповнений загадками та таємницями, — зі щирим захопленням розповідає Вікторія Губанова. — Справжнім дивом є старовинний підземний храм, який почали відновлювати у 2000 році. Поряд із ним відкрили унікальний музей солевидобутку, в якому були представлені експонати, що символізують основні етапи розвитку підприємства і всієї со-

ляної галузі України. Але оновлення та запуск туристичного маршруту для усіх бажаючих відбулося у березні 2021 року. Екскурсійний маршрут «Таємниці підземного соляного світу» почав діяти. Іще через півроку відкрився релакс-маршрут «Феєрія солі». Розробка родовища ведеться з 1881 року на глибині від 150 до 300 метрів. Найпотужніший із 30 соляних шарів — Брянцевський сягає 42 метрів у висоту. Це дійсно вражає!

Дуже приємно, що Вікторія — «наша людина!» Чимало спільного й у підприємств «СхідГЗК» і «Артемсіль» — обидва державні та з непростю долею, обидва входять до низки світових лідерів у своїх галузях — соляній та урановій, кожне має свої шахти та є єдиним в Україні! А ще — і соляникам, і уранникам властивий корпоративний дух, відданість своєму підприємству, взаємо-

підтримка та приємна атмосфера у колективах, славні трудові династії.

НОВА РЕАЛЬНІСТЬ

Чоловік Вікторії — Ігор Малахов також раніше працював на ДП «Артемсіль»: протягом 20 років комбайнером у соляній шахті, а потім водієм. Подружжя задоволене, що вдалося знайти роботу на новому місці. Майже рік вони працюють у сторожовій охороні служби фізичного захисту ДП «СхідГЗК».

— Уперше приїхати до незнайомого міста та розпочати все з нуля дуже непросто, — зазначає Вікторія. — Тим паче коли ти далеко не в юному віці. Але нам вдалося поступово налагодити своє нове життя. Звісно, допомагає підтримка друзів — земляків, місцевих мешканців та колег.

Раптом
зовсім поряд
вибух такої сили,
що стіни погребів
задрижали, мов
желе...

Це так важливо — не відчувати себе чужинцями. Щирістю дякуємо людям, які допомогли нам знайти житло та роботу. Відомо, що трудовий колектив — це друга родина. Ми радіємо тому, що з колегами у нас склалися дружні відносини. Таку атмосферу взаємоповаги та командної роботи підтримує і наше керівництво — Олег Петрович та Олександр Олександрович. Отже, ми цінуємо те, що зараз маємо. Але почуватися спокійно та впевнено, звісно, неможливо, коли в країні триває жорстока кровопролитна війна.

ЗУПИНІТЬ ВІЙНУ!

Перебуваючи у Жовтих Водах, ми дізналися, що нашого рідного будиночка більше немає. Він згорів... Це дуже важко усвідомити. Але найбільш трагічні наслідки війни — це людські жертви. Україна втрачає свій генофонд, тисячі молодих захисників, які вже не повернуться з фронту. Шкода і наших мирних земляків, які свого часу не наважилися покинути свої рідні домівки на пограбування мародерів та залишилися у прифронтових містах і селах, де й загинули... Хочеться просто кричати: «Зупиніть війну!» Відновлення мирного життя — напевно, це найзаповітніша мрія кожного українця.

ТАЛАНТИ АТОМНИКІВ

Сила мистецтва

У вільний від роботи час Олександр Верезинський, провідний інженер-програміст Південноукраїнської АЕС, створює дивовижні різьблені з дерева барельєфи. Популярність його робіт, багато з яких зберігаються у вітчизняних та закордонних колекціях, дає змогу збирати кошти на ЗСУ та підтримувати творчий колектив однодумців.

■ Пане Олександр, весь Ваш робочий шлях нерозривно пов'язаний з атомною енергетикою, на ПАЕС Ви працюєте вже 30 років. А як давно відчули потяг до царини прекрасного?

Я завжди був дотичний до мистецтва, щоправда, спочатку більше до музичного, ніж до образотворчого. Закінчив музичну школу по класу баяна, був учасником камерного хору «Ренесанс» і зараз ще інколи співаю у церковному хорі. Що ж до різьбярства, то ним я захопився у 2018 році. Відтоді було створено вже понад 500 робіт.

■ Розкажіть, як народжуються дерев'яні полотна?

Ми працюємо командою. Після узгодження ескізу професійні художники переводять плоскі зображення в об'ємний формат. Надалі я програмую 3-D верстат, який вирізає основу. Потім доопрацьовую барельєф вручну. Це дуже точна і кропітка робота.

■ Жителі Южноукраїнська мали змогу побачити Ваші роботи в місцевому історичному музеї на персональній виставці «Соборність: від минулого до сьогодення». Як з'явилася ідея цього проекту?

Я давно хотів створити серію робіт, присвячених історії України. Директорка музею підтримала задум, і до Дня Соборності було виготовлено портрети гетьманів України. А разом з ними я представив й інші свої твори.

■ З якими емоціями береться до роботи?

Лише з позитивними! Родина мене підтримує. Інколи можуть пролуhati критичне зауваження — і попри те, що зазвичай мене важко у чомусь переконати, я до них дослухаюся.

■ Чи є серед полотен ті, які Вам самому подобаються найбільше?

Мені видаються вдалим іконописне зображення Святого Миколая та барельєфна репліка скульптури Мікеланджело «П'єта» або «Оплакування Христа», яка зберігається у Ватикані.

■ Втім, релігією або історією Ви не обмежуєтесь. Як обираєте сюжети?

До чого душа тягнеться, над тим і працюю! Будь-який малюнок можна втілити у дереві, надавши йому об'єму. Щасливий, що маю повну свободу вибору, жартую, що зображую все — від янгола до чорта. Подекуди тему диктують замовники — були полювання, рибальство, спорт... Були й роботи на виробничу тематику: карта України з позначенням атомних електростанцій, зображення нашої ПАЕС та інше. Нині домінують сюжети, пов'язані з музикою, зокрема з хеві-метал.

■ Тобто любов до класики та пошану до духовних композицій Ви поєднуєте з симпатією до важкого року?

Я ціную будь-яку якісну музику. Але тут відіграють роль ще й смаки покупців. Серед шанувальників року набагато більше поціновувачів ексклюзивної сувенірної продукції, ніж серед тих, хто віддає перевагу опері та симфоніям.

Зараз, наприклад, я працюю над портретом Пола Ді'Анно, одного із засновників легендарної британської рок-групи Iron Maiden. Під час російської агресії співак підтримує Україну. Зокрема, він офіційно дав згоду на використання свого імені й зображення та дозволив продати портрет на аукціоні, щоб зібрати кошти для потреб ЗСУ.

■ І це — не єдиний Ваш благодійний проект. Заробіток на виробках з дерева для Вас не є самоціллю?

У мене є основна робота, тож різьбярство — це хобі. Але я радий, що, продаючи свої твори (здебільшого за кордон), можу зібрати гроші для військових. А також тому, що маю можливість фінансово підтримувати своїх колег митців. В умовах війни багато хто з них гостро потребує заробітку — як, наприклад, наш товариш художник, який служив у війську, а нині демобілізувався через поранення. Маючи гроші, творчі люди підтримують економіку, роблять донати. І звісно, силою мистецтва зміцнюють дух у боротьбі проти нападників.

Леся ГАЙОВА

НАШІ ВЕТЕРАНИ

Усе для фронту, усе для Перемоги!

Від початку військових дій в Україні голова Первинної ветеранської організації ПХЗ (об'єднана) Мухачов Анатолій Петрович, який очолює її з 2015 року, довів до відома активу про зміни і форми роботи в умовах війни з агресором.

Упродовж 2023 року ветерани активно брали участь у плетінні сіток для воїнів, збирали кошти та цілеспрямовано закупали продукти харчування для захисників, які проходили реабілітацію в МЛШД. Наприкінці січня 2024 року актив організації приніс домашні закрутки (варення, соки, мед), а також зібрав кошти і закупив: нитки для в'язання шкарпеток (53 пари), 20 упаковок вологих серветок по 120 шт. у кожній,

вермішель швидкого приготування «Мівіна» — 1 ящик (45 шт.).

Усе це було передано 92-й ОШБ. Бійці були щиро вдячні ветеранам за їхню турботу, небайдужість та за активну життєву позицію.

**Голова профспілкового комітету ветеранів ПХЗ (об'єднана)
Тамара ОЛЕКСЕНКО**

АТОМНИЙ СПОРТ

Вихованець КДЮСШ з міста-супутника ХАЕС Ярослав Давидчук — чемпіон European Open з боротьби дзюдо

Відкритий Кубок Європи з боротьби дзюдо серед дорослих, що відбувся минулими вихідними в угорському Дьорі, приніс золоту та дві бронзові нагороди для української команди. Для нас ця перемога особливо важлива, бо володар «золота» Ярослав Давидчук відкрив для себе спорт в Нетішині Хмельницької області, був вихованцем дитячо-юнацької спортивної школи ППО ХАЕС.

Цікаво, що, нинішній чемпіон European Open у категорії до 90 кг Ярослав Давидчук перші свої спортивні досягнення здобув у самбо. І навіть став бронзовим призером Чемпіонату світу серед дорослих. Віднедавна вирішив повністю присвятити себе дзюдо — і от уже отримав найбільшу перемогу!

У цьому змаганні наш українець вдало розпочав свій турнірний шлях з перемоги над швейцарцем Віттвером, після чого впевнено розібрався з австрійцем Борчашвілі.

У чвертьфіналі Ярослав здолав представника Боснії та Герцеговини Мілетіка, а у півфіналі завдяки чудовій роботі в партері переміг чеха Мусіла. У схожому стилі провів фінальний поєдинок проти господаря змагань з Угорщини Нер-

пела. Вже на другій хвилині поєдинку Ярославу вдалося виконати задушливий прийом, який і приніс йому дебютне в кар'єрі золото з турнірів European Open.

Тренує вже знаного спортсмена заслужений тренер України, тренер-викладач вищої категорії КДЮСШ ППО ХАЕС Геннадій Горохов.

Бажаємо тренеру та вихованцям успіхів і подальших перемог на міжнародному рівні.

АТОМНИК
України

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»
Головний редактор: Марічка КОРМУШКІНА
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить 2 рази на місяць
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»: 04073, м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 1000